

Anna Hjorts tale ved Dansk Kvindesamfunds Fællesmøde i Sorø

Taler

Anna Elisabeth Hjort
Seminarieforsøger og
kvindesagsforkæmper

Dato

14. august 1898

Sted

Sorø

Mine Damer og Herrer!

Siden jeg ved Nytaar 1898 blev Medlem af Styrelsen af Dansk Kvindesamfunds Københavns Kreds, saa har jeg een Gang haft den Ære at tale i en Generalforsamling, og da talte jeg paa Grundlag af det Ord: „Enighed gør stærk”. Den Dag fik vore forhandlinger et heldigt Udfald, idet vi paa det Møde omtrent enstemmig gik ind paa Valgretsforeningens Forslag om Sammensmeltning med vor Kreds; og faa Dage efter var vor Kreds vokset med omtrent 70 nye Medlemmer.

I Dag vil jeg gerne føre en Tanke frem, der egentlig hviler paa samme Grundlag, idet jeg søger en nærmere Forbindelse mellem alle Landets Kredse og vort „Fæstekomitor”. Dette sidste synes mig at være noget, der har mere end almindelig almen Interesse, idet unge Piger fra alle vore „Kredse” søge til København, saa at der derigennem kan ydes Hjælp til unge Kvinder fra hele Landet, da der — som bekendt — maa vogtes og værnes, for at ikke de unge Kvinder skulle falde i daarlige Hænder. Men der er een Grund endnu til, at Københavns Kreds skal virke i den Sag, thi det er københavnske unge Piger, der særlig trænge til at blive tagne under Armene af „Dansk Kvindesamfund”. — De fleste af de her tilstedeværende kende noget til, hvor megen Elendighed der er i København i de saakaldte fattige Hjem. At Manden drikker og bliver borte fra Hjemmet er et dagligdags Syn. — Ja, „Jeppe drikker, men ingen spørger, hvorfor Jeppe drikker,” — det gaar nok nu, som i Holbergs Tid, at Kvinden ikke forstaar at drage ham ved et hyggeligt Hjem. — Og Grunden dertil er saa ofte den, at københavnske Piger have slidt deres Tid i Fabrikerne og ingen Uddannelse have faaet til Husmodergerningen. Grunden dertil er ikke, at Hjemmene ere „saakaldte” fattige Hjem, Hjem, hvor Penge savnes; thi det er et

sandt Ord, at Penge ere elastiske; „de slaa til eller slaa ikke til, efter som vore Fordringer ere” - men de unge Piger ville i Fabrikerne og „have deres Aften fri”, og saa er alt, hvad de lære, at „skrælle en Asperges” eller sligt, og Forældrene ere tit glade ved, at Døtrene straks og let kunne fortjene nogle Penge. - Dette maa modarbejdes, da de vordende Hjem lide for meget derved.

Filantropi er en naturlig Faktor i Kvindesagens Tjeneste, og at filantropisk Sans findes hele Landet over, det stoler jeg paa. Om jeg end er ung i dette Arbejde, saa har jeg dog levet i 65 Aar og har mødt megen Sans for Godgørenhed hos mine Landsmænd.

Nu er min Tanke den, at vi alle skulle slutte os sammen og danne en „Husmødreforening”, saa at hver Kreds skulde finde gennemsnitlig fire forstandige og kærlige Husmødre, der i 1 Aar vilde modtage hver i sit Hus en københavnsk 14-15 Aars Pige som tjenende uden Løn, imod at vedkommende Husmoder forpligtede sig til at oplære hende i huslig Gerning. - Paa den Maade vilde Landet faa en „Tjenestepigeskole” med mindst 50 Klasser og een Elev i hver Klasse. Disse Elever kunde da enten blive paa Landet og faa Løn det følgende Aar, eller de kunde møde i København med en skriftlig Udtalelse om, hvad de bedst duede til, og Kvindesamfundets Fæstekontor vilde da hjælpe „Foreningspigerne” til Pladser.

Imødekommenhed fra Husmødre er den ene Side af Sagen, men den anden Side, som Københavnskredsen vilde paatage sig, er heller ikke lige at gaa til. — For Øjeblikket ville Forældrene ikke af med deres Børn. — Paa det Punkt er det, at jeg føler mig kaldet til at virke, idet jeg bygger noget paa mit personlige Forhold til over Halvdelen af Københavns øverste klasses Kommunelærerinder, og derfor haaber, at jeg sammen med dem vil kunne gøre det indlysende for Forældrene, hvad Betydning en saadan Uddannelse vil have for Børnenes Fremtid, og at denne er mer end Guld værd. — Og have de unge Piger faaet Sans for Huslighed i et godt naturligt Hjem, saa vil det ogsaa nok kunne naas at lære dem, at det kan være velsignet at udøve denne Huslighed hos fremmede, hvor de kunne være uden Bekymring for det daglige Brød, og hvor de selv kunne nyde den Lykke, de ere med til at skabe.

Kilde

Kvinden og Samfundet. Årg. 14, nr. 9: ss. 149f. Udg. af Dansk Kvindesamfund.

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Foredrag, Kvindebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anna-hjorts-tale-ved-dansk-kvindesamfunds-faellesmoede-i-soroe-1898>